

yapılan işin götürü bedel iş olduğu ve sözleşmenin eki olduğu gözetilmeli, davalı iş sahibinin sözleşmenin feshinde haklı bulunup bulunmadığı saptanmalı, buna göre istek kalemleri tek tek değerlendirilmeli, hak edişlere giren kalemler yönünden yöntemine uygun ihtirazî kayıt bulunup bulunmadığı araştırılmalı, yok ise hak edişleri kabul etmiş sayılmalı, hak edişlere itiraz var ise itirazların yerinde olup olmadığı değerlendirilmeli, teminat kesintileri ve hak edişlere

**girmeyen istek kalemleri
yönünden .. hükümleri
gözetilmeli, bu nedenle
aralarında inşaat, makine ve
elektrik mühendisinin
bulunduğu bilirkişi
kurulundan gerektiğinde
talimat yoluyla alınacak
rapor ve itirazları
karşılایacak ek rapor
alınmalı ve hasıl olacak
sonuca uygun karar
verilmelidir. Kararın bu
sebeple bozulması uygun
bulunmuştur.**

T.C. Yargıtay

15. Hukuk Dairesi

E: 2016/3526 K: 2017/114 K.T.: 11.01.2017 Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizden tetkiki davacı vekili ile davalı vekilince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikmal edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar

okundu geređi konuřulup dűřűnűldű: – K A R A R – Dava, eser sűzleřmesinden kaynaklanmakta olup, sűzleřmenin davalı idare tarafından haksız feshi nedeniyle uđranılan zararların tahsili için açılmış olup, mahkemece davanın kısmen kabulű ile 11.143,34 TL'nin davalıdan tahsiline, fazlaya iliřkin istemin reddine dair verilen hűkűm davacı vekili ile davalı vekilince temyiz edilmiřtir. Davacı vekili művekkili yűklenici ile davalı idare arasında . otogar binasının yapımı ihalesiyle ilgili 15.11.2007 tarihli sűzleřme dűzenlendiđini, iřyerinin művekkiline 19.11.2007 tarihinde teslim edildiđini, iř bitim sűresinin 300 gűn olarak belirlendiđini, iřin geçici kabule hazır hale getirilerek teslim tarihinin 14.09.2008 olarak saptandıđını, ancak inřaat yapımı devam ederken teslim edilen projelerde bazı deđiřikliklere gidilerek ek proje ve ek imalűtlar nedeniyle iř artıřına gidildiđini, ek imalűtların iller bankası onayı ve belediye encűmen kararı ile művekkili řirkete aynı ihale çerçevesinde yaptırıldıđını, művekkili řirketin inřaata bařladıktan sonra 28.08.2008 tarihinde dıř duvar yalıtımında izolasyon deđiřikliđinin yapıldıđını ve bu 55 gűn ek sűre verilip, teslim tarihinin 08.11.2008, yine istinat duvarı yapımının gerekli olduđundan bu kez 44 gűn ek sűre ve sonuçta teslim tarihinin 21.12.2008, yine projelerde deđiřiklik nedeniyle 24 gűn, çalıřmayan gűnler iin 75 gűn olmak űzere 99 gűn ek sűre verilip, inřaatın teslim tarihinin hatalı hesaplanarak 31.03.2009 olarak saptandıđını, 121 gűn sűre verilmesi gerekirken 75 gűn sűre verildiđini, hatanın bildirilmesine rađmen cevap verilmediđini, yűrűyen merdiven imalűtı iin 112 gűn ek sűre verildiđini, merdivenlerin yurt dıřından temini gerektiđinden ek sűrenin 18 hafta olması gerekirken haksız olarak 60 gűn verildiđini, 12 ve 13 numaralı hakediřlerde haksız řekilde teknik eleman bulundurmama cezası kesildiđini, oysa sűzleřmenin 24. maddesi uyarınca cezanın verilebilmesi için personelin yerinde bulunmaması gerektiđini, davalı idarece 20.05.2010 tarihli yazısı ile iřin 20 gűn içinde bitirilmesi gerektiđinin bildirildiđini, cevabi ihtarla rađmen 18.06.2010 tarihli ihtarla sűzleřmenin feshedilip, teminat mektuplarının nakde çevrildiđini nakit teminat kesintileri ile %3'lűk kesintilerin irad kaydedildiđini, sűzleřmenin feshi nedeniyle művekkili řirketin zarara uđradıđını ileri sűrerek, fazlaya iliřkin haklarının saklı kalmak kaydıyla 1.000,00'er TL olmak űzere, teknik personel

cezasıyla ilgili kesilen, irad kaydedilen banka teminat mektup bedelleri, hakedişlerden ödenen fiyat farkı nakit teminat kesintileri, %3'lük kesinti bedelleri, 20 günlük gecikme cezası, ilave işlerden kaynaklanan alacakları, süre uzatımı nedeniyle uğradığı zararlar ve fesih sebebiyle mahrum kalınan kâr kaybı zararlarının davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir. Davalı vekili, davacının işin başından itibaren iş programının gerisinde kaldığını, süre uzatımı talep ettiğini, işe Aralık 2007'de başlaması gerekirken 15.04.2008 tarihinde başladığını, dış duvar izolasyon talebinin yükleniciden geldiğini ve idarece onay verildiğini, bu işin Mayıs 2008'de bitmesi gerektiğini, çevre düzenlemesi ile ilgili projelere süresinde itiraz etmediğini, işin 6. hakediş tamamlanan seviyesinin %34.85 olup, işin süresinde bitirilmediğini, 7. hakedişte seviyenin %50.09 olduğunu, sözleşmenin 10.2 maddesi uyarınca çalışılmayan süre içinde idarenin yükleniciyi çalıştırma hakkı olduğunu, 608 gün süre uzatımı verildiği gibi taahhütnamelerin süresinin 29.10.2009 tarihinde bittiği için yenilenmesini istediklerini, ancak yenilenmediği için 3 adet tutanak tutularak 12 ve 13 nolu hakedişlerde ceza tahakkuk ettirildiğini, davacı yüklenici 04.12.2009 tarihinde geçici kabulün yapılmasını istediklerini, ancak yerinde yapılan incelemede inşaatın eksikliklerinin %5'den fazla olması sebebiyle geçici kabul yapılmadığını, 18.05.2010 tarihinde mahallinde işin tamamlanmadığının tespit edildiğini ve davacıya 20 günlük süre verildiğini, ancak sonrasında da herhangi bir imalâtın yapılmadığının tespit edildiğini, bu kez 15.11.2007 tarihinde sözleşmenin feshedildiğini, davanın reddine karar verilmesini istemiştir. Mahkemece, alınan bilirkişi raporu doğrultusunda paslanmaz çelik korkuluk imalâtından 3.079,24 TL ve dış cephe mantolama nedeniyle 8.064,10 TL olmak üzere toplam 11.143,34 TL'nin davalıdan tahsiline fazlaya ilişkin istemin reddine karar verilmiştir. Uyuşmazlık eser sözleşmesinden kaynaklanmaktadır. Mahkemece yapılan araştırma ve inceleme yeterli olmayıp, alınan bilirkişi raporları da hüküm tesisine elverişli değildir. Yanlar arasında imzalandığı tarihte yürürlükte bulunan mülga 818 sayılı BK'nın 355 ve devamı maddelerinde düzenlenen eser sözleşmesi ilişkisi bulunmaktadır. Sözleşmenin 9. maddesi uyarınca Yapım İşleri Şartnamesi sözleşmenin ekleri arasında sayılmıştır. Bu durumda uyuşmazlığın çözümünde sözleşme ve

imzalandığı tarihte yürürlükte bulunan Yapım İşleri Şartnamesinin hükümlerinin değerlendirilerek sonuca varılmalıdır. Davacı taraf sözleşmenin haklı olarak feshedildiğini ileri sürerek 8 kalem istem hakkında dava açmıştır. Bu kalemler arasında haklı nedenle sözleşmenin feshedilip edilmediğinin değerlendirilmesi gereken istekler bulunmaktadır. Örneğin, müsbet zarar kapsamında bulunan kâr kaybında feshin haklı olup olmadığına göre bir değerlendirme yapılarak fesihte idare haklı ise kâr kaybının istenemeyeceği, haksız ise kâr kaybı istenebileceği düşünülmelidir. Diğer taraftan davacı yüklenicinin hak ettiği iş bedelleri için feshin haklı olup olmadığının bir önemi bulunmamaktadır. Davacı hak ettiği imalât bedelini fesihte idare haklı olsa dahi isteyebilecektir. Öte yandan davacı bir kısım hakedişlerden haksız şekilde ceza kesildiğini ileri sürmektedir. Bu durumda .’nin 40/b maddesi yollamasıyla 40/a-12. maddesi hükmü uyarınca hakediş raporuna itiraz dilekçesinin bir örneğini ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunun “idareye verilen ..tarihli dilekçeyle yazılı ihtirazî kayıtla” cümlesinin yazılı olarak imzalaması gerekmektedir. Bu bağlamda hakedişe giren istek kalemleri yönünden (ceza kesintileri, fiyat farkı vs.) yöntemine uygun bir itirazı bulunup bulunmadığı da araştırılmalı ve ihtirazî kayıt ve dilekçe bulunmadığı taktirde hakediş kabul etmiş sayılmalıdır. Yine davacı taraf ilave işlerle ilgili olarak da, istemde bulunmuştur. İlave işler hakediş raporuna girmediğinden ihtirazî kayıt söz konusu olmaz. Sözleşme BK’nın 365. maddesi uyarınca 2.549.000,00 TL götürü bedelle aktedilmiştir. Götürü bedelli işlerde Yapım İşleri Şartnamesi’nin 22. maddesi uyarınca %10’unun sözleşme fiyatlarıyla yapılabileceği, %10 dışında kalan işlerin ise vekâletsiz iş görme hükümleri uyarınca yapıldığı yılın mahalli serbest piyasa rayiciyle hesaplanabileceği gözetilmelidir. Bu hususlar değerlendirilmeden eksik inceleme ve yetersiz bilirkişi raporuyla karar verilmesi doğru olmamıştır. Bu nedenle mahkemece yapılacak iş, yapılan işin götürü bedel iş olduğu ve. sözleşmenin eki olduğu gözetilmeli, davalı iş sahibinin sözleşmenin feshinde haklı bulunup bulunmadığı saptanmalı, buna göre istek kalemleri tek tek değerlendirilmeli, hakedişlere giren kalemler yönünden yöntemine uygun ihtirazî

kayıt bulunup bulunmadığı araştırılmalı, yok ise hakedişleri kabul etmiş sayılmalı, hakedişlere itiraz var ise itirazların yerinde olup olmadığı değerlendirilmeli, teminat kesintileri ve hakedişlere girmeyen istek kalemleri yönünden .. hükümleri gözetilmeli, bu nedenle aralarında inşaat, makine ve elektrik mühendisinin bulunduğu bilirkişi kurulundan gerektiğinde talimat yoluyla alınacak rapor ve itirazları karşılayacak ek rapor alınmalı ve hasıl olacak sonuca uygun karar verilmelidir. Kararın bu sebeple bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle temyiz olunan hükmün davacı ve davalı yararına BOZULMASINA, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davalıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 11.01.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.]]>